

Novetats documentals de Recerca i Universitats

Departament de Recerca i Universitats

Desembre 2022 62

Llibres i documents seleccionats

RIS3CAT 2030

Estratègia per a l'especialització intel·ligent de Catalunya 2030

RIS3CAT 2030. Estratègia per a l'especialització intel·ligent de Catalunya 2030

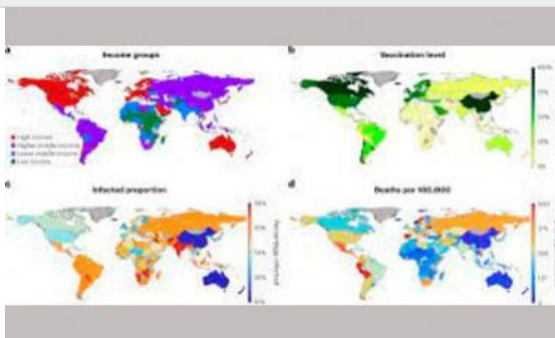
Generalitat de Catalunya. (2022). 36 pàgines.

[Llegiu-ne més](#)

Knowledge ecosystems in the new ERA: Areas of institutional change in research innovation at higher education institutions in Europe

European Commission. Directorate-General for Research and Innovation. (2022). 67 pàgines.

[Llegiu-ne més](#)

Retrospectively modeling the effects of increased global vaccine sharing on the COVID-19 pandemic

Moore, S., Hill, E. M., Dyson, L. et al. (2022). Nature Medicine, (28), 2416-2423.

[Llegiu-ne més](#)

Fostering Knowledge valorisation through the arts and cultural institutions

European Commission. Directorate-General for Research and Innovation. (2022). 140 pàgines.

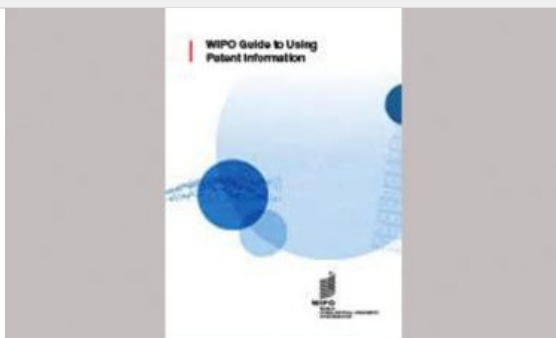
[Llegiu-ne més](#)

WIPO Guide to Using Patent Information

World Intellectual Property Organization. (2022). 52 pàgines.

[Llegiu-ne més](#)

Recursos electrònics

Global mapping of parliamentary mechanisms for accessing academic research

International Parliament Engagement Network. (2022). [14 de desembre de 2022].

[Llegiu-ne més](#)

Guia sobre els aspectes rellevants que no pots oblidar en la redacció de projectes de recerca

Universitat Ramon Llull. (2022). [Presentació]. ConsCIÈNCIAurl: butlletí de recerca i divulgació científica. [18 de novembre de 2022].

[Llegiu-ne més](#)

Divulgació científica

La muerte de los bosques

Francisco Lloret

«¿Qué es un bosque? ¿Cómo funciona? ¿Por qué están desapareciendo algunos bosques en todo el planeta?»

arpa

La muerte de los bosques

Lloret, F. (2022). Arpa. 268

pàgines. ISBN: 9788418741357

[Llegiu-ne més](#)

Tomorrow's people. The Future of Humanity in Ten Numbers.

Paul Morland. (2022). Picador. 293 pàgines. ISBN: 9781529045994.

[Llegiu-ne més](#)

Tomorrow's People

The Future of Humanity in Ten Numbers

Paul Morland

Darrers butlletins electrònics publicats

- [Butlletins Recercat](#)
- [Butlletins AQU Catalunya](#)
- [Els Doctorats Industrials](#)

Revistes especialitzades

Accediu a les [revistes especialitzades](#) a les que està subscrit el Departament de Recerca i Universitats. Podeu consultar-hi els exemplars publicats i rebuts, els sumaris dels darrers números i el tipus de subscripció que tenim. Si us interessa algun article en particular, escriviu-nos un correu a biblioteca.recercaiuniversitats@gencat.cat

Més informació

- [Condicions de préstec](#)
- [Biblioteca Departament Recerca i Universitats](#)

[Alta](#) [Baixa](#) [Contacte](#)

ISSN: 2462-5426

RIS3CAT 2030. Estratègia per a l'especialització intel·ligent de Catalunya 2030

Generalitat de Catalunya. (2022). 36 pàgines.

RIS3CAT 2030

Estratègia per a l'especialització
intel·ligent de Catalunya 2030

Enllaços relacionats

- [Accediu a la publicació](#)
- [Accediu a l'Acord de Govern](#)

El 29 de novembre, el Govern va acordar aprovar l'estratègia RIS3CAT 2030, que fa una aposta per les agendes compartides i la recerca i la innovació transformatives i responsables com a principals motors per orientar Catalunya cap a un model socioeconòmic més verd, digital, resiliència i just. Persegueix un model de desenvolupament ambientalment sostenible que promogui i desplegui les possibilitats de la digitalització per aconseguir les transformacions a les quals aspira sense deixar cap persona enrere. És un model inclusiu i equitatiu, que vol reduir les desigualtats socials i, especialment, les bretxes de gènere.

El document de la RIS3CAT 2030 aprovat pel Govern promou el desenvolupament de les tecnologies facilitadores, la creació de nova indústria de base digital i tecnològica i la transformació dels sistemes de provisió de béns i serveis. Es preveu l'impuls de set agendes compartides per aconseguir els sistemes següents:

- Un sistema alimentari sostenible, just, equitatiu i saludable.
- Un sistema d'energia i recursos neutre en emissions i respectuós amb el medi ambient. Un sistema de mobilitat i logística sostenible.
- Un sistema sociosanitari universal, sostenible i resiliència.
- Un sistema educatiu i de generació de coneixement reflexiu, anticipatiu, inclusiu i responsiu. Un sistema industrial sostenible i competitiu.
- Un sistema cultural integrador de les persones, del territori i de la història.

Les tecnologies facilitadores s'han redefinit, tenint en compte les tecnologies facilitadores transversals del programa Horitzó Europa, les tendències tecnològiques i els desenvolupaments dels darrers anys. Les principals tecnologies de la RIS3CAT 2030 són les següents:

- Intel·ligència artificial
- Ciberseguretat, connectivitat i cadena de blocs
- Microelectrònica i nanoelectrònica, fotònica i tecnologies quàntiques Materials avançats i sostenibles
- Biotecnologia
- Manufactura digital avançada
- Altres tecnologies emergents

La RIS3CAT 2030 també promou instruments de suport a la recerca i la innovació i a la millora d'infraestructures i equipaments, i reforça la col·laboració internacional. D'acord amb el Pacte Nacional per a la Societat del Coneixement, aspira a garantir que el coneixement, la tecnologia i la innovació esdevinguin universals per a totes les persones, mitjançant la creació del Mecanisme de Descoberta d'Oportunitats, el Programa de regions del coneixement i el desenvolupament del concepte de ciència ciutadana, que promouran el coneixement com a motor de desenvolupament territorial.

El Govern de Catalunya elabora l'estratègia RIS3CAT com a resposta a l'exigència de la Comissió Europea (CE) que les regions de la Unió Europea (UE) elaborin estratègies amb l'objectiu que les inversions en recerca i innovació finançades amb fons europeus siguin coherents i maximitzin l'impacte en el desenvolupament econòmic i social dels territoris i del conjunt d'Europa. Aquesta Estratègia RIS3CAT 2030 actualitza l'anterior estratègia RIS3CAT 2014-2020 i s'anomena RIS3CAT 2030, perquè, tot i que la programació dels fons europeus comprèn el període 2021-2027, les actuacions s'executaran fins a l'any 2030.

Trobareu una còpia impresa d'aquest document per demanar-lo en préstec i consultar-lo a la Biblioteca d'Universitats i Recerca.

Knowledge ecosystems in the new ERA: Areas of institutional change in research & innovation at higher education institutions in Europe

European Commission. Directorate-General for Research and Innovation. (2022). 67 pàgines.

Enllaços relacionats

- **Accediu a la publicació**

Aquest informe forma part de l'estudi sobre els ecosistemes del coneixement en el nou espai europeu de recerca i s'hi dona una visió d'una «universitat del futur» en l'àmbit de la recerca i la innovació en sinergia amb el de l'educació. Va contribuir al desenvolupament de l'Estratègia europea per a les universitats de la Comissió Europea.

L'anàlisi que s'hi fa és fruit d'una revisió exhaustiva de la literatura rellevant, de documents de posició, d'altres documents (europeus, nacionals i internacionals) i de diverses consultes en línia (entrevistes, debats en grup, enquestes, tallers) a representants d'universitats i altres organitzacions.

En primer lloc, s'identifiquen 17 reptes per afavorir la transformació de l'educació superior. D'acord amb les consultes efectuades, és necessari definir una visió per abordar-los. Aquesta visió consta de nou grans àmbits prioritaris:

- Suport a les carreres i oportunitats dels investigadors europeus
- Recerca d'excel·lència líder a escala mundial, des de la recerca de frontera fins a la recerca basada en reptes Sistemes d'educació superior oberts, inclusius i no discriminatoris: accés per a tothom
- Institucions d'educació superior defensores de l'aprenentatge permanent i del reconeixement de les qualificacions
- Institucions d'educació superior compromeses, col·laboratives i connectades en xarxa
- Transformació digital de les institucions d'educació superior
- Inversió en habilitats i educació per al futur
- Institucions d'educació superior verdes
- Internacionalització i mobilitat de talent

A més d'aquestes nou grans àrees prioritàries, al llarg de la visió també apareixen temes transversals, com ara la necessitat d'autonomia i llibertat acadèmica o un finançament sostenible i equitatiu.

Finalment es recomanen accions en els àmbits nacional i institucional per assolir aquesta visió.

Trobareu una còpia impresa d'aquest document per demanar-lo en préstec i consultar-lo a la Biblioteca d'Universitats i Recerca.

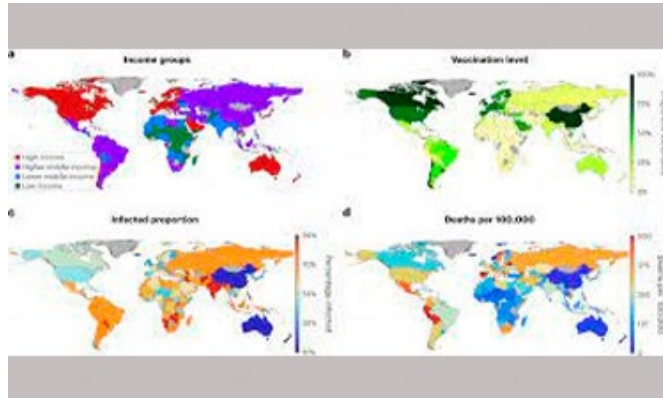
Knowledge ecosystems in the new ERA: Areas of institutional change in research & innovation at higher education institutions in Europe

European Commission. Directorate-General for Research and Innovation. (2022). 67 pàgines.

<https://doi.org/10.2777/5890>

Retrospectively modeling the effects of increased global vaccine sharing on the COVID-19 pandemic

Moore, S., Hill, E. M., Dyson, L. et al. (2022). Nature Medicine, (28), 2416-2423.

Enllaços relacionats

- [Accediu a l'article](#)

Està àmpliament assumit que la distribució desigual de la vacuna de la COVID-19 ha provocat pèrdues innecessàries de vides. A finals de l'any passat, gairebé la meitat de la població mundial havia rebut dues dosis d'una vacuna contra la COVID-19. Però aquestes vacunes no es van distribuir de manera equitativa: les taxes de vacunació eren del 75 % als països amb ingressos alts, però inferiors al 2 % en alguns països amb ingressos baixos. Aquest article ens dona una estimació de la mida d'aquesta desigualtat, la qual caldria tenir en compte a l'hora de prendre decisions polítiques i planificar epidèmies futures.

D'acord amb l'article i els models matemàtics que hi desenvolupen els autors, els quals incorporen dades sobre l'excés de mortalitat i la disponibilitat de vacunes de 152 països, l'any 2021 es podrien haver salvat més d'un milió de vides (1,3 milions) si les vacunes contra la COVID-19 s'haguessin compartit de manera més equitativa amb els països amb ingressos més baixos, i s'hagués fet una distribució d'acord amb la necessitat en lloc de la riquesa. Els models també suggereixen que, si la distribució de més vacunes als països més pobres s'hagués produït al mateix temps que als països més rics, s'haguessin mantingut més temps les mesures de mitigació (mascaretes, limitar les reunions...), i s'haurien pogut salvar 3,8 milions de vides. Els resultats de l'estudi encaixen bé amb un estudi anterior.

L'estudi només va analitzar les provisions de vacunes i no va tenir en compte altres factors, com ara la capacitat d'emmagatzemar i administrar les injeccions.

Retrospectively modeling the effects of increased global vaccine sharing on the COVID-19 pandemic

Moore, S., Hill, E. M., Dyson, L. et al. (2022). Nature Medicine, (28), 2416-2423.

<https://doi.org/10.1038/s41591-022-02064-yy>

Fostering knowledge valorisation through the arts and cultural institutions

European Commission. Directorate-General for Research and Innovation. (2022). 140 pàgines.

Enllaços relacionats

- **Accediu a la publicació**

Les organitzacions artístiques i culturals poden fer valer el coneixement procedent de la recerca i tenir un paper beneficiós per a la societat en els processos per posar en valor el coneixement. Aquest estudi investiga quin és aquest paper i com la política europea pot reforçar-lo.

Es distingeixen quatre entorns de col·laboració diferents en què les organitzacions artístiques i culturals contribueixen a donar valor al coneixement: la recerca conjunta (*joint research*), la intermediació (*intermediation*), el compromís (*engagement*) i la difusió.

L'estudi proporciona informació sobre com es pot implicar els artistes i les organitzacions artístiques i culturals en els processos de coneixement, sobre quins són els valors genuïns que afecten l'absorció del coneixement, valors que aquestes organitzacions aporten (com ara la capacitat narrativa o el desenvolupament d'habilitats creatives en altres casos), i també sobre quines són les condicions favorables per a la participació d'aquestes organitzacions.

També es destaquen les principals barreres que actualment limiten la contribució potencial dels artistes i de les organitzacions artístiques i culturals a l'hora de crear i valorar el coneixement, tant en el terreny dels actors individuals, de l'ecosistema del coneixement com de tot el sistema d'R I (polítiques, finançament, governança).

Els autors creuen que la política de posada en valor europea hauria de reforçar el paper de les organitzacions artístiques i culturals per augmentar l'impacte de la reivindicació del coneixement procedent de la investigació i, com a conclusió, ofereixen un conjunt de recomanacions polítiques per a la Comissió Europea per millorar el potencial que tenen aquestes organitzacions.

L'estudi es basa en una revisió de la literatura, en entrevistes amb les diverses parts interessades, en l'anàlisi de casos i debats en grup.

Trobareu una còpia impresa d'aquest document per demanar-lo en préstec i consultar-lo a la Biblioteca d'Universitats i Recerca.

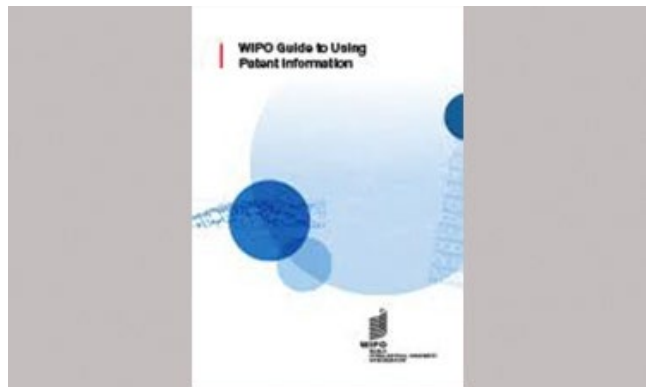
Fostering knowledge valorisation through the arts and cultural institutions

European Commission. Directorate-General for Research and Innovation. (2022). 140 pàgines.

<https://doi.org/10.2777/377987>

WIPO Guide to Using Patent Information

World Intellectual Property Organization. (2022). 52 pàgines.

Enllaços relacionats

- [Accediu a la publicació](#)

Els documents de patents són una font rica d'informació tècnica, jurídica i comercial, presentada en un format generalment estandarditzat, que sovint no trobem en qualsevol altre lloc. Aquesta guia pretén ajudar els usuaris a buscar informació tecnològica utilitzant-los.

Trobarem resposta a les preguntes de com funciona el sistema de les patents, per què s'ha de fer servir la informació que contenen les patents, quina informació inclouen els documents d'una patent, on es pot trobar informació sobre patents, quines estratègies es poden usar per buscar informació (cerques per paraules clau, per classificació de patents, per rangs de números o dates, per noms del sol·licitant o de l'inventor, per camps específics, per citacions o documents de referència...), com es pot utilitzar la informació trobada, etc.

Entre d'altres, es descriuen les tècniques clau per recuperar la informació continguda en els documents d'una patent, es mostra com aquesta informació es pot utilitzar per determinar la patentabilitat de les invencions i evitar infringir altres patents, i s'ensenya a avaluar les patents o a recopilar intel·ligència empresarial i identificar tendències tecnològiques.

Moltes de les tècniques de cerca descrites en aquesta guia també es poden aplicar a la recerca d'altres fonts d'informació tecnològica que no siguin els documents de patents.

Trobareu una còpia impresa d'aquest document per demanar-lo en préstec i consultar-lo a la Biblioteca d'Universitats i Recerca.

Global mapping of parliamentary mechanisms for accessing academic research

International Parliament Engagement Network. (2022). [14 de desembre de 2022].

Enllaços relacionats

- **Accediu al mapa**

Actualment, l'evidència científica té cada vegada més importància en els treballs legislatius dels parlaments i per això molts disposen de mecanismes per accedir a la recerca acadèmica o aprofitar-la. Aquest mapa documenta els mecanismes coneguts de què disposen alguns parlaments i mostra l'amplitud de l'activitat que s'està duent a terme.

Cada un dels mecanismes del mapa proporciona, sintetitza o produeix recerca acadèmica amb finalitats parlamentàries. Molts ofereixen recerca a petició dels parlamentaris, alguns produeixen síntesis i informes revisats per experts i altres ofereixen enllaços directes amb la comunitat acadèmica. Tots han estat fent aquesta feina en els darrers cinc anys. Per cada un, hi ha una petita fitxa amb el país, el nom, una breu descripció, l'enllaç a la seva pàgina web i la ciutat on s'hostatja. En el cas del Parlament de Catalunya hi està documentat el Consell Assessor del Parlament sobre Ciència i Tecnologia (CAPCIT).

Els mecanismes es van identificar com a part d'un projecte de recerca dut a terme per la Dra. Vicky Ward (Universitat de Saint Andrews) i el Dr. Mark Monaghan (Universitat de Birmingham) a petició de l'Oficina Parlamentària de Ciència i Tecnologia del Regne Unit (POST), que el setembre del 2021 els va concedir una beca acadèmica de 12 mesos per examinar el panorama global d'organitzacions, infraestructures i processos per ajudar els parlaments, congressos o altres tipus de legislatura a accedir al coneixement acadèmic i aprofitar-lo.

Guia sobre els aspectes rellevants que no pots oblidar en la redacció de projectes de recerca

Universitat Ramon Llull. (2022). [Presentació]. ConsCIÈNCIAurl: butlletí de recerca i divulgació científica. [18 de novembre de 2022].

Enllaços relacionats

- [Accediu a la Guia](#)

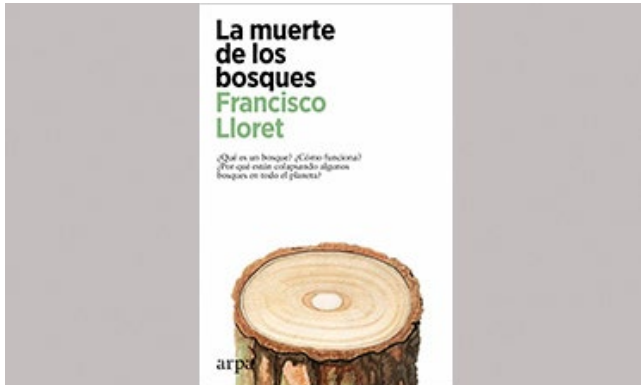
En aquesta guia s'explica com es pot incloure en la redacció dels projectes de recerca la perspectiva de gènere, els aspectes ètics, les publicacions en obert i la gestió de les dades de recerca; quatre aspectes relacionats amb la recerca i la innovació responsables (*responsible research and innovation* o RRI), que actualment són un requisit perquè aquests projectes aconseguixin finançament i tinguin èxit.

De cada un d'aquests temes, es resumeixen els termes o les fites més rellevants, s'enumeren els passos i punts que cal tenir en compte a l'hora de dissenyar i redactar el projecte, es referencien els documents o recursos de referència principals i se'ns recorden aspectes i curiositats relacionades amb aquell tema.

La guia, elaborada per l'Oficina de Recerca i Innovació de la Universitat Ramon Llull, s'adreça bàsicament a la seva comunitat d'investigadors, però està en obert i conté informacions útils per a qualsevol investigador.

La muerte de los bosques

Lloret, F. (2022). Arpa. 268 pàgines. ISBN: 9788418741357.

Quan diem que un arbre és centenari, mil·lenari, diem que és vell perquè establim una mirada antropocèntrica. De fet, un arbre no és jove ni vell, ja que sempre creix, fins que fineix per causes alienes. En aquest llibre, aprendrem la importància que tenen els boscos, la necessitat de preservar-los, font de recursos i alhora cabdals per regular el clima i proporcionar-nos aigua.

La desforestació sense capacitat de recuperació, l'alteració mediambiental que fa de manera directa i indirecta l'ésser humà amb les tals, els incendis, les urbanitzacions, les emissions de CO₂, ha produït que a tot el planeta, en indrets ben allunyats però seguint un patró similar, els boscos es trobin en una situació de perill latent.

El canvi climàtic comporta cada cop més freqüentment episodis extrems, vendavals o incendis que fereixen els arbres, als quals els costa recuperar-se. La combinació d'èpoques de sequera i temperatures molt altes i sostingudes posa en risc la viabilitat dels boscos. El coneixement actual de com funcionen i la facilitat per compartir les bases de dades de molts boscos del món haurien de permetre'ns acompanyar-ne el futur, essencial per a l'equilibri ecològic del planeta i per al benestar de tots els éssers que l'habiten. Si no es reverteix el ritme actual, assistirem molt probablement, entre altres conseqüències, i per esmentar-ne només un exemple, a un augment de plagues, atès que l'absència de temperatures fredes no limitarà la capacitat de reproducció de molts insectes.

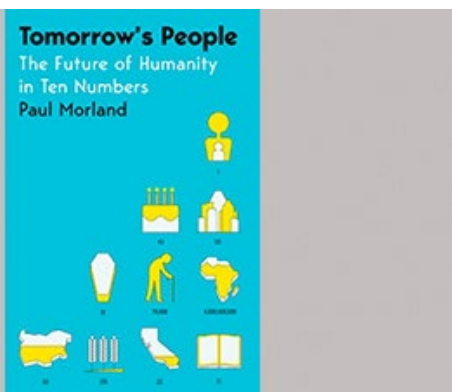
Dividit en nou capítols estructurats, explicats de manera molt entenedora, pedagògica i divulgativa, l'autor intenta respondre a les preguntes formulades en el subtítol: Què és un bosc? Com funciona? Per què s'estan col·lapsant alguns boscos a tot el planeta, qüestions que comporten reflexió, coneixements, recerca, curiositat científica, voler saber, i, per què no, passió pels boscos.

Comentari: Anna Lahosà. Direcció General d'Universitats

El llibre està disponible per demanar-lo en préstec i consultar-lo a la Biblioteca d'Universitats i Recerca.

Tomorrow's people. The Future of Humanity in Ten Numbers.

Paul Morland. (2022). Picador. 293 pàgines. ISBN: 9781529045994.

La demografia i els canvis poblacionals són un factor clau i molt potent a l'hora de determinar l'esdevenir de les civilitzacions, el paper dels països al llarg de la història, la seva economia i també el seu futur. Aquesta és la tesi que exposa l'autor d'aquest llibre en deu capítols en què ens parla de deu temes diferents relacionats amb la població.

Els títols i els subtítols dels capítols són els següents:

1. Infant Mortality. The Infant Mortality Rate per thousand in Peru.
2. Population Growth. Billion. The population of Africa by 2100.
3. Chinese Cities With a Population Over a Million People.
4. Singapore's Total Fertility Rate.
5. The Median Age in Catalonia.
6. Old Age. 79,000 People in Japan Aged Over 100.
7. Population Decline. Percentage Decline in Bulgaria's Population in a Century.
8. Ethnic Change. Percentage of Californian Schoolchildren who are white.
9. Literacy Rate Per Hundred Among Bangladeshi Women.
10. Percentage increase in Cereal Production in Ethiopia in the Last Twenty-Five Years.

Per cada un dels temes, l'autor comença explicant-nos una història real, que ja anuncia en el subtítol del capítol, i que, amb el suport d'alguna estadística, li serveix per argumentar el que vol dir-nos en aquell capítol i fer disgregacions diverses al voltant d'aquell tema. Cada capítol, a més d'aquesta història inicial, està farcit d'altres històries, detalls i dades, totes referenciades al final, que fan que el llibre sigui extremadament ben documentat i a la vegada molt didàctic i entretingut de llegir.

Amb totes les dades que ens aporta i les seves argumentacions, l'autor realment aconsegueix persuadir-nos de la importància de la demografia en cada un dels fets narrats passats i com aquesta modelarà el futur de la humanitat. Ens obre els ulls en multitud de temes i ens relaciona fets diversos amb tendències demogràfiques. També fa prediccions de com serà la vida de les persones en el futur de la humanitat, sempre basant-se en com estan canviant, amb dades objectives, les tendències poblacionals.

Per als catalans, resulta especialment interessant el capítol 5, dedicat a l'envelliment, que té com a història conductora el referèndum d'independència de Catalunya de l'any 2017. L'autor afirma que no va prosperar i que no va desencadenar un conflicte violent en part degut al fet que els catalans eren en conjunt massa grans (per sobre dels 40 anys de mitjana d'acord amb l'Idescat) per agafar les armes i sortir al carrer per injustícies polítiques. I ho compara, des del punt de vista de l'edat mitjana de la població, amb altres conflictes mundials i concretament amb els conflictes de la Catalunya dels anys 30 que descriu Orwell a *Homage to Catalonia*. En resum, d'acord amb l'autor, és la demografia el que explica que Catalunya s'aboqués a una guerra civil als anys 30 i, en canvi, no ho fes en la dècada de 2010.

El Dr. Paul Morland és membre del St Anthony's College de la Universitat d'Oxford, ha estat investigador associat al Birkbeck College de la Universitat de Londres i ha escrit diversos llibres sobre tendències demogràfiques mundials. Si desitgeu conèixer més l'autor i les anàlisis que fa, podeu llegir [l'entrevista en castellà](#), que fa poc va sortir al diari El Confidencial.

Comentari: Blanca Ciurana. Gabinet Tècnic.